

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา 3) เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด มีทั้งหมด 5 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลาด้านสมาชิก ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลาด้านภายในสหกรณ์ ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลาด้านภายนอกสหกรณ์ และตอนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากสมาชิกจำนวนทั้งหมด 370 ชุด ให้แก่กลุ่มสมาชิกและผู้แทนสหกรณ์ตามอำเภอต่าง ๆ ดังนี้ อ.เมืองยะลา 74 คน อ.กรงปินัง 34 คน อ.รามัน 26 คน อ.บันนังสตา 100 คน อ.ธารโต 67 คน กลุ่มบางส่วนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา อยู่ในจังหวัดปัตตานีเขต อ.ยะรัง 37 คน อ.ทุ่งยางแดง 16 คน อ.มายอ 12 คน และ

บางส่วนอยู่ในจังหวัดสงขลาเขต อ.เทพา 4 คน และมีการติดตามแบบสอบถามทางโทรศัพท์กับผู้แทนสหกรณ์และประธานกลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการ ดังนี้

1) ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency), การหาค่าเฉลี่ย (Mean), และการหาเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) ใช้สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test และ Anova ใช้การทดสอบแบบที (t-test) เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ฯ สำหรับข้อมูลที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม และสำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Anova) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe Correlation

3) และนำแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค แนวทาง และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา มาวิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลแล้วนำมาวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิงต่อไป

4) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสนทนากลุ่มที่ได้มาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์

4.2 นำแบบสนทนากลุ่มวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางของปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูฟฟาน จำกัด สาขายะลา ปรากฏผลดังนี้

5.1.1 การศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก พบว่าการให้ ฎัยม ถือว่าเป็นการส่งเสริมให้กระทำในทางนิติศาสตร์อ่านว่า (สุนัต) เพราะเป็นการทำดีต่อผู้ที่มีความจำเป็นและทำให้เขาได้สมหวังเมื่อใดที่เขายังมีความจำเป็นมากและการให้ ฎัยม ก็ให้เพื่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริงผลบุญก็จะยิ่งมากขึ้นตามไป ความหมายจากหะดีษบทหนึ่งว่า

“ผู้ใดที่ทำให้มูอมีนท่านหนึ่งพ้นจากความลำบากหนึ่งในโลกนี้ อัลลอฮ์ ﷻ จะช่วยให้เขาพ้นจากความลำบากหนึ่งในวันกิยามะฮ์ และผู้ใดให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ลำบาก อัลลอฮ์ ﷻ จะให้เกิดความง่ายแก่เขาในโลกนี้และโลกหน้า และผู้ใดที่ปกปิด(สิ่งที่น่าอับอาย)ของมุสลิมคนหนึ่ง อัลลอฮ์ ﷻ ก็จะไม่ทรงปกปิดความน่าอับอายของเขาในโลกนี้และโลกหน้า และอัลลอฮ์ ﷻ จะคอยช่วยเหลือบ่าวคนหนึ่ง トラบที่เขาช่วยเหลือเพื่อนของเขา”

(บันทึกโดยมุสลิม Muslim : 2699)

ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูฟฟาน จำกัด สาขายะลา ภาระหนี้สินดังกล่าวเป็นหน้าที่ของผู้ขอสินเชื่อในการชำระคืน แต่สมาชิกไม่สามารถชำระคืนได้ หากเป็นผลมาจากปัจจัยภายนอกที่สมาชิกไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ธุรกิจเกิดความเสียหาย จากอัคคีภัย อุทกภัย ภัยพิบัติต่าง ๆ ก็ถือเป็นหน้าที่ของสหกรณ์ที่ต้องเสนอหาแนวทางในการช่วยเหลือสมาชิกได้ เช่น การพักชำระหนี้ชั่วคราว แต่หากสาเหตุการไม่ชำระหนี้เกิดจากการเจตนาที่ไม่บริสุทธิ์ ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์และที่สำคัญสมาชิกเกือบทั้งหมดที่เป็นคนมุสลิม อาจจะเป็นสิ่งที่ชีวิตว่าความเชื่อทางศาสนาไม่ได้ส่งเสริมให้สมาชิกชำระหนี้ตามกำหนด ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาวิจัยของ (Moh'd al-Azzama : 2008) ที่ได้ทำการศึกษากการชำระหนี้ในประเทศจอร์แดน พบว่า ความเชื่อทางศาสนามีผลกระทบทำให้สมาชิกจ่ายชำระคืนตามกำหนดและได้ยกตัวอย่างเพิ่มอีกว่า เช่น ในศาสนาอิสลาม บุคคลที่ดำรงการละหมาด 5 เวลาจะชำระเงินคืนตามกำหนดดีกว่าจากบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับศาสนาอิสลาม ในหะดีษไม่น้อยที่กล่าวถึงการ ฎัยม ที่มีเจตนาไม่บริสุทธิ์ หลบหลีก บ้ายเบี่ยงไม่ใช้คืน ถือเป็นการทุจริต ยักยอก โกงทรัพย์ผู้อื่น

ในหะดีษของท่านเราะซูล ﷺ พูดถึงเกี่ยวกับผู้ที่ไม่จ่ายหนี้
ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า

((مَطْلُ الْغَنِيِّ ظُلْمٌ، وَإِذَا تُبِعَ أَحَدُكُمْ عَلَى مَلِيٍّ فَلْيَتَّبِعْ))

(أخرجه مسلم:1564)

ความว่า “ผู้ที่มีความสามารถแล้วไม่ยอมใช้หนี้ถือเป็นการอธรรมและ
เมื่อคนหนึ่งคนใดที่มีฐานะถูกใช้หนี้เขาจงปฏิบัติตามเถิด”

(บันทึกโดย Muslim :1564)

5.1.2 ผลการวิจัยภาคสนามเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของ
สมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ปรากฏผลดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น
เพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่
ระดับการศึกษาศาสนาส่วนใหญ่มีการศึกษาทางด้านศาสนาอยู่ในระดับอิตดาอีย์หรือต่ำกว่า ระดับ
การศึกษาสามัญส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมหรือต่ำกว่า สถานภาพส่วนใหญ่สมรส อาชีพหลัก
ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวนบุตรต่อครอบครัว 1-3 คน
จำนวนบุตรกำลังศึกษาจาก 1-3 คน ระดับการศึกษาของบุตรส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษา จำนวน
สมาชิกในครอบครัว 1-3 คน จำนวนสมาชิกที่มีรายได้รวมตัวท่าน 1-3 คน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก
3-5 ปี เป็นสมาชิกที่สังกัดกลุ่มโดยส่วนใหญ่ จำนวนครั้งที่ขอสินเชื่อ 1-2 ครั้ง วงเงินที่ขอสินเชื่อครั้ง
สุดท้ายต่ำกว่า 50,000 บาท ระยะเวลาที่ทำสัญญา(อายุสัญญา) 1-3 ปี วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ
ส่วนใหญ่เพื่อซื้อที่ดิน จำนวนเงินผ่อนชำระประจำเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 2,000 บาท หลักทรัพย์ที่ใช้
ค้ำประกันใช้บุคคลธรรมดา จำนวน(เงิน) หนี้ค้างชำระต่ำกว่า 10,000 บาท ระยะเวลาค้างชำระส่วน
ใหญ่ 3-10 งวด

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก
สหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา

พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน
จำกัด สาขายะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33, S.D = 0.74$) และเมื่อพิจารณาด้าน
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่า ($\bar{X} = 1.71, S.D = 0.63$) ส่วนปัจจัย
ภายในสหกรณ์ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พบว่า ($\bar{X} = 2.08, S.D = 0.69$) และปัจจัยภายนอก
สหกรณ์ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ($\bar{X} = 3.19, S.D = 0.89$)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านสมาชิกพบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.71, S.D = 0.63$) และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่สมาชิกที่มีอาชีพหลักเท่านั้นโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.54$,

S.D = 1.36) รองลงมามีหนี้สินจากหลายแหล่งในเวลาเดียวกัน ($\bar{X} = 2.26$, S.D = 1.37) พฤติกรรม
 เปลี่ยนแบบสมาชิกในกลุ่มไม่ชำระหนี้ด้วยกัน ($\bar{X} = 1.59$, S.D = 1.03) ขอสินเชื่อให้แก่บุคคลอื่น (\bar{X}
 = 1.50, S.D = 0.85) สมุดบัญชีชำระหนี้สูญหาย ($\bar{X} = 1.38$, S.D = 0.82) เดินทางทำภารกิจใน
 ต่างประเทศ ($\bar{X} = 1.35$, S.D = 0.78) และย้ายที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 1.34$, S.D = 1.03)

ด้านปัจจัยภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$, S.D = 0.69) และเมื่อ
 พิจารณาปัจจัยภายในของแต่ละข้อพบว่า ก่อนการขอสินเชื่อ เงื่อนไขในการชำระหนี้คืนไม่ตรงกับ
 ความสามารถชำระหนี้ เช่น งวดสั้นเกินไปเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 2.15$, S.D = 1.04) รองลงมาสหกรณ์
 ๆ ไม่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขอสินเชื่อเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 2.02$, S.D = 1.10)
 เจ้าหน้าที่ไม่ให้คำปรึกษาแนะนำการขอใช้บริการสินเชื่อได้ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 1.93$, S.D =
 1.03) ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อตามที่ขอ ($\bar{X} = 1.92$, S.D = 1.02) ประธานกลุ่มกรอกข้อมูลให้สมาชิกทำ
 ให้ไม่ตรงกับข้อมูลจริง ($\bar{X} = 1.89$, S.D = 1.12) ระหว่างการอนุมัติ การอนุมัติล่าช้าเป็นอุปสรรคต่อ
 การประกอบอาชีพเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 2.35$, S.D = 1.18) รองลงมาการประเมินหลักทรัพย์ยังไม่ได้
 มาตรฐาน ($\bar{X} = 2.08$, S.D = 0.99) เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ลงพื้นที่(เช็คเกอร์)ถึงบ้านท่าน ($\bar{X} = 2.03$,
 S.D = 1.07) เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีการแจ้งเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำขอสินเชื่อที่ยังไม่สมบูรณ์
 ($\bar{X} = 1.96$, S.D = 0.93) และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ตรวจสอบเอกสารคำขอสินเชื่ออย่างละเอียด ($\bar{X} =$
 1.80, S.D = 0.96) ตามลำดับ หลังการอนุมัติสินเชื่อ ท่านมีความรู้สึกกลัว/ละอายในการเข้าไปขอ
 คำปรึกษาจากสหกรณ์ฯ เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ลำดับแรก ($\bar{X} = 2.70$, S.D = 1.40) รองลงมา
 เจ้าหน้าที่หรือผู้แทนสหกรณ์ให้สินเชื่อแทนเงินสด ($\bar{X} = 2.47$, S.D = 1.37) หลังจากได้รับสินเชื่อไม่
 มีผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่เข้าพบปะเยี่ยมเยียนท่านเพื่อติดตามผลเป็นประจำ ($\bar{X} = 2.15$, S.D =
 1.10) สหกรณ์ไม่ได้เข้มงวดในติดตามหนี้ ($\bar{X} = 2.12$, S.D = 1.06) ผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ไม่ให้
 ความสำคัญกับปัญหาการชำระหนี้ของท่าน(สมาชิก) ($\bar{X} = 2.06$, S.D = 1.11) เจ้าหน้าที่ไม่ให้
 คำปรึกษาคำแนะนำที่ดีถึงวิธีการชำระหนี้ ($\bar{X} = 2.06$, S.D = 1.05) สหกรณ์ไม่มีเบี้ยปรับเพิ่มหากไม่
 ชำระหนี้ ($\bar{X} = 2.03$, S.D = 1.11) หลังจากการเข้าอบรมท่านไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระหนี้
 คืน ($\bar{X} = 1.94$, S.D = 0.93) เจ้าหน้าที่บริการไม่ดีและไม่สุภาพ ($\bar{X} = 1.80$, S.D = 1.03) ตามลำดับ
 ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน จำกัด
 สาขายะลา จำแนกเป็นรายการกิจกรรมและรายชื่อ ดังนี้

พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอ์ฟฟาน
 จำกัด สาขายะลา ภาพรวมของปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$,
 S.D = 0.89) เมื่อพิจารณาปัจจัยภายนอกของแต่ละข้อพบว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ค่าครองชีพสูงทำ
 ให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้เป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 3.60$, S.D = 1.24) รองลงมาผลผลิตราคา
 ตกต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ($\bar{X} = 3.59$, S.D = 1.25) ผลกระทบที่เกิดจากภาวะ

เศรษฐกิจโดยรวมซบเซาลงส่งผลต่อการชำระหนี้ ($\bar{X} = 3.55, S.D = 1.34$) ภาครัฐให้การช่วยเหลือ
 ลำช้าเมื่อเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจหรือภัยพิบัติทำให้ขาดรายได้ในการชำระ ($\bar{X} = 3.36, S.D = 1.20$)
 และตกงานหรือถูกเลิกจ้างงานขาดรายได้ในการชำระ ($\bar{X} = 3.06, S.D = 1.35$) ตามลำดับ

ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม การประกอบอาชีพหรือกิจการขาดสภาพคล่องมีรายจ่าย
 มากกว่ารายรับต้นทุนสูง, ลงทุนเกินตัวเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 3.42, S.D = 1.24$) รองลงมาประสบ
 ปัญหาทางด้านการเงินขาดเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินสำรอง ($\bar{X} = 3.33, S.D = 1.23$) ควบคุมกิจการ
 หรือธุรกิจไม่ทั่วถึงไม่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.90, S.D = 1.24$) การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ไม่
 เอื้ออำนวยต่อการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตส่งผลต่อรายได้น้อยลง ($\bar{X} = 2.89, S.D = 1.30$) การ
 ประกอบอาชีพของท่านประสบเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเช่นไฟไหม้, น้ำท่วม, โจรกรรม
 เป็นต้น ($\bar{X} = 2.14, S.D = 1.27$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก
 สหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา
 ด้านศาสนา ระดับการศึกษาด้านสามัญ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และรายได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิก
 สหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านเพศ พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของ
 สมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกตามเพศ ระหว่างความเห็นของเพศ
 ชาย และเพศหญิง โดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม
 อับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกตามอายุ พบว่าปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของ
 สมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อ
 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอายุกับด้านปัจจัยภายในสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ.05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบด้วยวิธีการเชฟเฟ่ ปรากฏว่า
 มีจำนวน 3 คู่ได้แก่ 1. สมาชิกอายุ 20-30 ปี กับสมาชิกอายุ 31-40 ปี 2. สมาชิกอายุ 20-30 ปีกับ
 สมาชิกอายุ 41-50 ปี 3. สมาชิกอายุ 20-30 ปีกับสมาชิกอายุ 51 ปีขึ้นไป

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม
 อับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกตามสถานภาพ เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้
 เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านสถานภาพ โดย
 ภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม
 อับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกตามระดับการศึกษาด้านศาสนา เมื่อทดสอบความแตกต่าง
 ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ระดับ

การศึกษาด้านศาสนา โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอีนุอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยจำแนกระดับการศึกษาด้านสามัญ เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอีนุอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ระดับการศึกษาด้านสามัญ โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอีนุอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิก เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอีนุอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกโดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับด้านสมาชิก และด้านปัจจัยภายในสหกรณ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบด้วยวิธีการเซฟเฟ ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับด้านสมาชิกปรากฏว่ามีจำนวน 3 คู่ได้แก่ 1.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี 2.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6-8 ปี 3.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 9 ปีขึ้นไป

ส่วนด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับด้านปัจจัยภายในสหกรณ์ฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบด้วยวิธีการเซฟเฟ ปรากฏว่ามีจำนวน 3 คู่ได้แก่ 1.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-2 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี 2.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6-8 ปี 3.ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 9 ปีขึ้นไป กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอีนุอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านรายได้ของสมาชิก เมื่อทดสอบความแตกต่างปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอีนุอ์ฟฟาน จำกัด สาขายะลา ตามตัวแปรรายได้กับด้านสมาชิก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 1 คู่ได้แก่ สมาชิกที่มีรายได้ 10,000 บาทหรือต่ำกว่า กับสมาชิกที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอินนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอินนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยภายนอกสหกรณ์เป็นปัจจัยในระดับปานกลางเป็นอันดับหนึ่งแต่ถ้าเทียบกับกับปัจจัยอื่นในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ถือว่าปัจจัยภายนอกอยู่ในระดับมากที่สุดจากการศึกษาและค้นคว้ามา ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมซบเซาลงส่งผลต่อการชำระหนี้ ภาครัฐให้การช่วยเหลือล่าช้าเมื่อเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจหรือภัยพิบัติทำให้ขาดรายได้ในการชำระหนี้ ค่าครองชีพสูงทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ผลผลิตราคาตกต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ตกงานหรือถูกเลิกจ้างงานขาดรายได้ในการชำระหนี้ การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตส่งผลกระทบต่อรายได้น้อยลง การประกอบอาชีพหรือกิจการขาดสภาพคล่องมีรายจ่ายมากกว่ารายรับต้นทุนสูงลงทุนเกินตัว ควบคุมกิจการหรือธุรกิจไม่ทั่วถึงไม่มีประสิทธิภาพ ประสบปัญหาทางด้านการเงินขาดเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินสำรอง การประกอบอาชีพประสบเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม โจรกรรม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลเหตุของการค้างชำระหนี้ของ (ชนินทร์ พิทยวิวิท : 2543) พบว่าการค้างชำระหนี้ของลูกค้บางส่วนหนึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เป็นปัญหาสำคัญต่อการประกอบอาชีพ ทำให้รายได้ลดน้อยลง ไม่สามารถควบคุมราคาได้ จึงทำให้ผู้ประกอบการไม่มีกำไรรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เป็นต้น

ผลการศึกษาปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอินนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา สามารถแยกพิจารณาเป็นรายข้อ ได้ดังนี้

5.2.1 ด้านปัจจัยที่เกิดจากลูกหนี้(สมาชิก) จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาศาสนาส่วนใหญ่มีการศึกษาทางด้านศาสนาอยู่ในระดับอิตดีอาฮ์หรือต่ำกว่า ระดับการศึกษาสามัญส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมหรือต่ำกว่า สถานภาพส่วนใหญ่สมรส อาชีพหลักประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวนบุตรต่อครอบครัว 1-3 คน จำนวนบุตรกำลังศึกษาจาก 1-3 คน ระดับการศึกษาของบุตรส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน จำนวนสมาชิกที่มีรายได้รวมตัวท่าน 1-3 คน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 3-5 ปี เป็นสมาชิกที่สังกัดกลุ่มโดยส่วนใหญ่ จำนวนครั้งที่ขอสินเชื่อ 1-2 ครั้ง วงเงินที่ขอสินเชื่อครั้งสุดท้ายต่ำกว่า 50,000 บาท ระยะเวลาที่ทำสัญญา(อายุสัญญา) 1-3 ปี วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ

ส่วนใหญ่เพื่อซื้อที่ดิน จำนวนเงินผ่อนชำระประจำเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 2,000 บาท หลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกันใช้บุคคลธรรมดา จำนวน(เงิน)หนี้ค้ำชำระต่ำกว่า 10,000 บาท ระยะเวลาค้ำชำระส่วนใหญ่ 3-10 งวด ส่วนพฤติกรรมของสมาชิกที่ทำให้เกิดปัญหาจนไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนดที่สำคัญ คือ ลูกหนี้มีหนี้สินจากหลายแหล่งในเวลาเดียวกัน มีอาชีพหลักเท่านั้น ขอสินเชื่อให้แก่บุคคลอื่น สมุดคู้บัญชีชำระหนี้สูญหาย เดินทางทำภารกิจในต่างประเทศ ย้ายที่อยู่อาศัย พฤติกรรมเลียนแบบสมาชิกในกลุ่มไม่ชำระหนี้ด้วยกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชิต ศรีสืบ (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้เสียเงินกู้ประเภทมีกำหนดระยะเวลาใช้คืน พบว่าการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่นขอสินเชื่อให้กับบุคคลอื่น หรือใช้เงินที่กู้มาไปชดใช้หนี้นอกระบบเป็นต้น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ กัลป์ทนลาภ (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารกรุงไทย สาขาอุดมเดชจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุดคือด้านความสามารถการจ่ายหนี้ของลูกหนี้ เช่น ลูกหนี้มีหนี้หลายแหล่งในเวลาเดียวกัน มีอาชีพหลักเท่านั้นไม่มีอาชีพเสริมและด้านพฤติกรรมของลูกหนี้ไม่ยอมจ่ายหนี้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ อุฏฐานชีวิน (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของลูกค้าสินเชื่อที่มีต่อธนาคารสงเคราะห์สาขาเชียงใหม่ พบว่าสาเหตุหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุดคือการใช้เงินผิดประเภทหรือผิดตามวัตถุประสงค์ คือการนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่นโดยไม่นำไปผ่อนชำระหนี้กับธนาคาร

5.2.2 ด้านปัจจัยภายในสหกรณ์ ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านปัจจัยที่เกิดจากภายในสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากก่อนการขอสินเชื่อ สหกรณ์ฯ ไม่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขอสินเชื่อเป็นอย่างดี เงื่อนไขในการชำระหนี้คืนไม่ตรงกับความสามารถชำระหนี้ เช่น งวดสั้นไป ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อตามที่ขอ เจ้าหน้าที่ไม่ให้คำปรึกษาแนะนำการขอใช้บริการสินเชื่อได้ตรงกับความต้องการ ประธานกลุ่มกรอกข้อมูลให้สมาชิกทำให้ไม่ตรงกับข้อมูลจริง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา จอมวิญญูณ์ (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระหนี้คืนเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชน ของธนาคารออมสิน สาขาลำปาง พบว่าปัญหาวงเงินที่อนุมัติไม่มีความเหมาะสมต่อความต้องการตามที่สมาชิกยื่นขอสินเชื่อจึงทำให้มีปัญหาภายหลังการทำสัญญา ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ อุฏฐานชีวิน (2536) ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมของลูกค้าสินเชื่อที่มีต่อธนาคารสงเคราะห์สาขาเชียงใหม่ พบว่าธนาคารอนุมัติสินเชื่อน้อยเกินไป ระยะเวลาการอนุมัติใช้เวลานาน ใช้หลักฐานในการยื่นขอสินเชื่อจำนวนมาก ระหว่างการอนุมัติ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ตรวจสอบเอกสารคำขอสินเชื่ออย่างละเอียด เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ลงพื้นที่ (เช็คเกอร์) ถึงบ้านท่าน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีการแจ้งเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำขอสินเชื่อที่ยังไม่สมบูรณ์ การอนุมัติล่าช้าเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ การประเมินหลักทรัพย์ยังไม่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ พิชิต ศรีสืบ (2547) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้เสียเงินกู้ประเภทมีกำหนดระยะเวลาใช้คืน พบว่าเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ปล่อยสินเชื่อโดยไม่กลั่นกรองที่ดี ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรพต ตันทศศรี (2549) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระของลูกหนี้ที่ได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกค้า ธ.ก.ส. จังหวัดเชียงราย พบว่าสถาบันการเงินควรดำเนินการอนุมัติอย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันไม่ให้เกษตรกรต้องไปใช้เงินกู้นอกระบบ หลังการอนุมัติสินเชื่อ หลังจากการเข้าอบรมท่านไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระหนี้คืน เจ้าหน้าที่หรือผู้แทนสหกรณ์ให้สินเชื่อเป็นสินค้าแทนเงินสด หลังจากได้รับสินเชื่อไม่มีผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่เข้าพบปะเยี่ยมเยียนท่านเพื่อติดตามผลเป็นประจำ ผู้แทนสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิก ท่านมีความรู้สึกกลัว / ละอาย ในการเข้าไปขอคำปรึกษากับสหกรณ์ฯ เมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ เจ้าหน้าที่ไม่ให้คำปรึกษาคำแนะนำที่ดีถึงวิธีการชำระหนี้ สหกรณ์ไม่ได้เข้มงวดในติดตามหนี้ สหกรณ์ไม่มีเบี้ยปรับเพิ่มหากไม่ชำระหนี้ เจ้าหน้าที่บริการไม่ดีและไม่สุภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยนิพนธ์ บุตตา (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร : กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด จังหวัดมุกดาหาร การติดตามทวงหนี้ของพนักงานสินเชื่อหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมานาน ๆ จึงจะได้รับการติดตามทวงถามหนี้ 1 ครั้ง

5.2.3 ปัจจัยภายนอกสหกรณ์ ปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ด้านปัจจัยที่เกิดจากภายนอกสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมซบเซาลงส่งผลกระทบต่อ การชำระหนี้ ภาครัฐให้การช่วยเหลือล่าช้าเมื่อเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจหรือภัยพิบัติทำให้ขาดรายได้ ในการชำระ ค่าครองชีพสูงทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ ผลผลิตราคาคต่ำทำให้รายได้ไม่พอต่อการชำระหนี้ ตกงานหรือถูกเลิกจ้างงานขาดรายได้ในการชำระ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต ศรีสืบ (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้เสียเงินกู้ประเภทมีกำหนดระยะเวลาใช้คืน พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้เสียเกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาลงหรือตกต่ำ ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม การบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตส่งผลต่อรายได้น้อยลง การประกอบอาชีพหรือกิจการขาดสภาพคล่องมีรายจ่ายมากกว่ารายรับต้นทุนสูง, ลงทุนเกินตัว ควบคุมกิจการหรือธุรกิจไม่ทั่วถึงไม่มีประสิทธิภาพ ประสบปัญหาทางการเงินขาดเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินสำรอง การประกอบอาชีพของท่านประสบเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า เช่น ไฟไหม้, น้ำท่วม, โจรกรรม เป็นต้น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรพต ตันทศศรี (2549) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระของลูกหนี้ที่ได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกค้า ธ.ก.ส. จังหวัดเชียงราย พบว่าส่วนใหญ่เกิดจากการมีรายได้จากการประกอบอาชีพลดลง และการมีหนี้สินภายนอกกับบุคคลหรือสถาบันการเงินอื่นที่เป็นภาระหนัก

ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง การเกิดลมพายุ รongลงมา คือผลผลิตขายไม่ได้หรือขายไม่ได้ ราคาเนื่องจากราคาผลผลิตตกต่ำ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรภกร โมระศิลป์ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเกิดหนี้ค้ำชำระของเกษตรกรลูกค้านาคาการเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาราชบุรี จังหวัดราชบุรี พบว่าเกิดจากภัยผลผลิตได้รับความเสียหายจากธรรมชาติ/ภัยพิบัติ ผลผลิตต่ำกว่าปกติและทำการผลิตการเกษตรประเภทเดียวตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเร่งด่วนลำดับที่ 1 ตามความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยภายนอกของสหกรณ์ฯ ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา เมื่อประมวลปัญหาทั้งหมดพบว่า ปัญหาที่สมาชิกสะท้อนมากที่สุดเป็นลำดับแรกคือ ราคาผลผลิตตกต่ำ รายได้ลดลง ค่าครองชีพสูง รongลงมาคือ สมาชิกมีรายได้ทางเดียวไม่มีรายได้เสริม ประสบอุบัติเหตุ เป็นโรค เสียชีวิต สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รายได้ของสมาชิกชาวสวนราคาพืชผลไม่เป็นธรรมกับชาวเกษตรกร

สำหรับแนวทางการแก้ไข คือ สหกรณ์ควรมีมาตรการแนวทางในการปล่อยสินเชื่อ ควรรัดกุมในการปล่อยดูรายได้ค่าใช้จ่ายของสมาชิกและให้มีบัญชีครัวเรือนแนบในใบคำขอสินเชื่อที่สำคัญควรวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันและอยากให้มีการพักหนี้ในช่วงฤดูฝนน้ำท่วมเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกร ใกล้เคียงรับสภาพหนี้ปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ขยายโอกาสแก่สมาชิก สหกรณ์ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกสร้างอาชีพรายได้เพิ่ม

2) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเร่งด่วนลำดับที่ 2 ตามความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยภายในของสหกรณ์ฯ ต่อปัจจัยทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด ในสาขายะลา เมื่อประมวลปัญหาทั้งหมดพบว่า ปัญหาที่สมาชิกสะท้อนมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ปัญหาเรื่องการประสานงานระหว่างสหกรณ์กับประธานกลุ่มรongลงมา เจ้าหน้าที่ปิดความรับผิดชอบเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในภาระงานที่ตนทำอยู่โดยเฉพาะเรื่องการติดตามหนี้สิน การบริการสินเชื่อล่าช้า และสมาชิกขาดความเข้าใจในผลิตภัณฑ์บางตัวของสหกรณ์รวมถึงสิทธิและหน้าที่ที่สมาชิกจะได้รับมีอะไรบ้าง

สำหรับแนวทางการแก้ไข คือ ทางสหกรณ์ควรมีการประสานงานระหว่างประธานกลุ่มให้เป็นประจำอย่างต่อเนื่องโดยเร็วเพื่อประธานกลุ่มจะได้ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ไปยังสมาชิกได้อย่างรวดเร็วขึ้น หรือควรให้มีการพบปะกลุ่มสมาชิกอย่างน้อย 1 ปีละครั้ง ทางสหกรณ์ต้องกำชับกับเจ้าหน้าที่เรื่องความรับผิดชอบอย่างจริงจังต่อภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบและให้มีแผนการ

ทำงานในแต่ละวัน ควรลดเวลาอายุการเป็นสมาชิกเช่นสมัครวันนี้สามารถยื่นสินเชื่อได้เลยการประสานงานให้เร็วกว่านี้ และแจ้งล่วงหน้าให้กับสมาชิกทราบก่อนนัดทำสัญญา 1-3 วันและแจ้งให้สมาชิกทราบถึงการอนุมัติหรือไม่อนุมัติ ควรแยกอาชีพและประวัติการใช้สินเชื่อของสมาชิกแต่ละราย เพื่อจะได้คัดสรรสมาชิกที่มีประวัติดี และสมาชิกที่มีปัญหาที่ใช้สินเชื่อที่ผ่านมา และสหกรณ์จะต้องสื่อให้สมาชิกเข้าใจในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของสหกรณ์โดยผ่านสื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการอบรมสมาชิกใหม่และก่อนที่สมาชิกจะทำสัญญายินเชื่อจะได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์

3) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเร่งด่วนลำดับที่ 3 ตามความคิดเห็นของสมาชิกต่อปัจจัยด้านสมาชิกเองทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด ในสาขายะลา เมื่อประมวลปัญหาทั้งหมดพบว่า ปัญหาที่สมาชิกสะท้อนมากที่สุดสามลำดับแรกคือ สมาชิกไม่สะดวกในการเดินทางมาชำระหนี้ด้วยกับระยะทางที่ไกล สมาชิกมีหนี้หลายแหล่งในเวลาเดียวกัน สมาชิกขาดความรับผิดชอบ (ไม่มีอะมานะห์) ต่อการชำระหนี้กับสหกรณ์ ส่วนผู้แทนสหกรณ์และประธานกลุ่มไม่เป็นตัวอย่างที่ดีขาดความรับผิดชอบ

สำหรับแนวทางการแก้ไข คือ ควรเปิดช่องทางให้กับสมาชิกเพื่อสะดวกต่อการจ่ายหนี้ เช่น ทางเซเว่นบริการ 24 ชั่วโมง เคาน์เตอร์เซอร์วิส โอนเงินชำระหนี้บัญชีทางแบงก์อื่น ให้มีตู้ATM หน่วยรถโมบายบริการเคลื่อนที่มาบริการถึงที่ สามารถหัก ณ ที่จ่ายกรณีสมาชิกที่มีเงินเดือนประจำหรือรูปแบบออนไลน์ เพิ่มแอปพลิเคชันโอนจ่ายผ่านโทรศัพท์มือถือ เนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยีปัจจุบัน หรือให้สมาชิกทั่วไปเข้าสังกัดกลุ่มเพื่อสะดวกต่อการฝากเงินและชำระหนี้ผ่านระบบกลุ่ม ควรให้สหกรณ์มีการเช็คประวัติของสมาชิกทางประวัติเครดิตบูโรหรือกับสหกรณ์อิสลามในเครือข่ายด้วยกัน ควรให้มีการอบรมเสริมความรู้ความเข้าใจก่อนทำสัญญายินเชื่อทุกครั้งถึงหน้าที่ความรับผิดชอบการมี(อะมานะห์) โดยเฉพาะเรื่องระเบียบว่าด้วยสินเชื่อและธุรกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง ส่วนสมาชิกที่เป็นผู้แทนสหกรณ์ให้ทำสัญญาพร้อมมีหลักค้ำประกันตนกับสหกรณ์

ความคิดเห็นของสมาชิกและข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด สาขายะลา ในอนาคตที่มีการสะท้อนมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ให้มีการพักหนี้ในช่วงฤดูฝนเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกร สหกรณ์ต้องมีมาตรการพัฒนาผู้แทนสหกรณ์และให้มีหลักค้ำประกัน สหกรณ์ต้องเปิดช่องบริการรับชำระหนี้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สหกรณ์ต้องมีมาตรการให้สมาชิกทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่กรณีสมาชิกขาดรายได้หรือประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นต้น ให้มีการตรวจเช็คประวัติสมาชิกตามเครดิตบูโรและสหกรณ์อิสลามในเครือข่ายด้วยกัน เพื่อให้ทราบถึงประวัติทางการเงินของสมาชิกที่แท้จริง สหกรณ์ต้องมีการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นใน

ปัจจุบันและวิธีการแก้ไขในอนาคต เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ในทุก ๆ ด้าน สร้างอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกเพื่อเพิ่มรายได้ในอนาคต ขยายและเพิ่มสมาชิกโดยผ่านการประชาสัมพันธ์กลุ่มสมาชิกเครือข่าย หรือคนใกล้ชิด เป็นต้น

ส่วนการกำหนดแนวทางข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์อิสลามอับดุลอูฟฟาน จำกัด สาขายะลา หลังจากทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 10 คน ได้สะท้อนถึงปัญหาต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลดังนี้

1. ปัจจัยด้านสมาชิก

“...ขยายเวลาในการชำระหนี้ โดยทำการรับสภาพหนี้และทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้...”

“...เพิ่มกระบวนการเร่งรัดหนี้โดยเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เสริมจากประธานกลุ่มที่ทำการติดตามในกลุ่มอยู่แล้ว...”

“...ให้มีการโอนย้ายหนี้ได้ กรณีคู่สมรสหย่าร้างกัน...”

“...สร้างจิตสำนึกแก่สมาชิกเรื่องการมี อะมานะห์ และความรับผิดชอบต่อหนี้สิน...”

“...ใช้โซเชียลมีเดียให้เกิดประโยชน์ เช่น เพิ่มไลน์กลุ่มสมาชิกด้วยกัน โอนเงินหุ้นเงินฝาก เงินชำระหนี้ผ่านบัญชี แอปพลิเคชัน ฯลฯ...”

2. ปัจจัยด้านภายในสหกรณ์

“...สหกรณ์ควรจัดทำกองทุนตะกาฟูลสำหรับการรับชำระหนี้ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบภัย สมาชิกเป็นโรค และสมาชิกที่เสียชีวิต...”

“...สำหรับสมาชิกที่ถูกเลิกจ้าง ตกงาน ไม่มีรายได้ หรือรายได้น้อยหลังจากทำสัญญาสินเชื่อควรให้สหกรณ์มีการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อขยายระยะเวลาและเปิดโอกาสแก่สมาชิกเพื่อไม่ให้เกิดหนี้เสียภายหลัง...”

“...ให้มีการอบรมอย่างจริงจังเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกหลังจากทำสัญญาสินเชื่อแล้ว เน้นถึงวิธีการชำระหนี้ และความมีวินัยของสมาชิกเอง รวมถึงการมีส่วนร่วมการที่สมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์...”

“...เพิ่มสิทธิพิเศษแก่สมาชิกที่มีประวัติการชำระหนี้ดี เช่น การจัดการคูปองนี้ โดยการลดระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อครั้งต่อไปให้เร็วขึ้น เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกรายอื่นเอาเป็นแบบอย่าง...”

“...ให้โอกาสแก่สมาชิกที่เคยล่าช้าในการชำระหนี้เงินเลยเวลาที่กำหนด แต่สมาชิกได้ทำการปิดบัญชีแล้ว ให้มีโอกาสดอกเงินเชื่อครั้งต่อไปได้...”

“...เพิ่มโปรโมชั่น (เสริมแรงจูงใจ) ให้สมาชิกที่ชำระหนี้ดีโดยการให้คะแนนหรือคูปองชิงโชคต่าง ๆ...”

3. ปัจจัยด้านภายนอกสหกรณ์

“...ประธานกลุ่มต้องให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่มที่สังกัดกลุ่มของตนและตระหนักถึงกระบวนการใช้สินเชื่อ และเรื่องการใช้จ่ายในครอบครัวตลอดจนเรื่องภาระหนี้สินต่าง ๆ...”

“...ภาครัฐควรมีการลงอบรมสมาชิกสหกรณ์ฯ ทำบัญชีครัวเรือน และให้กองทุนพัฒนาเพื่อเสริมรายได้แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ...”

“...อยากให้ภาครัฐช่วยผลักดันราคาข้าวสวนให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกร เช่น ราคายางพารา ผักผลไม้ ให้สูงกว่านี้...”

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้สนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด ควรศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- 1) ควรให้มีการศึกษาทำวิจัยเกี่ยวกับบทบาท ปัญหา และการพัฒนากลุ่มสมาชิกสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด
- 2) ควรให้มีการศึกษาเกี่ยวกับหนี้ค้างชำระเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด กับสหกรณ์อิสลามในเครือด้วยกัน
- 3) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหารภายในและวิธีการจัดเก็บหนี้ของสหกรณ์อิสลามอับนูอัฟฟาน จำกัด เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลง